

Ἔτος Α΄	ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ	ΠΕΠΤΗ
Ἀριθ. Φύλλ. 6	ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΜΑΘΗΤ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ	1
Τιμᾶται δρ. 1.	ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΜΑΪΟΥ 1930
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Βασ. Ι. Σπανδάγος Τελειόφοιτος	ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ: Κασσωτάκις, Δαφέρμος, Δάβη, Βαλαρή, Μαυρουλάκις, Κουρμούλης, Ἀγγελιδάκις, Μανού- σακας, Μανουσέλης, Δρανδάκις, Φροΐνδεράχ, Δρανδάκις, Δρανδάκις, Δερμιτζάκις, Σκλαβάκις	

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

ΕΩΡΤΗ ΕΩΡΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΝ

ὑπὸ Βασιλείου Ἰ. Σπανδάγου

Εἰς πανσέπτους τοιαύτας στιγμὰς καθ' ἃς ἔθνη ἐν οἷς καὶ τό Ἑλληνικὸν ὑπὸ τοὺς γλυκεῖς τῶν κωδῶνων ἤχους εἰς λαμπρὸς ἢ ταπεινὰς ἐκκλίσεις συνέρχονται ἵνα ἐν θείᾳ συγκινήσει διατρανώσουν διὰ τῆς γλώσσης τῆς ψυχῆς ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἄγει εἰς λιμένα ἀσφαλῆ, εἰς τὸν λιμένα τῆς εὐτυχίας, ἃς ἀνατρέξωμεν στιγμιαίως εἰς τὸ Χριστιανικὸν παρελθὸν.

Καὶ πάντοτε μὲν ὅποτε γεγονότα σπουδαῖα συνέβησαν, ἄνδρες ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ κρατῶν, Χριστιανοὶ ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ δικαίου ἐν τῷ κόσμῳ, ἐπιστήμονες ὑπὲρ τῆς ἐρεῦνης τῆς ἀληθείας πρέπει ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθὸν, νὰ στρέψωμεν εὐγνωμόνως τὸν νοῦν εἰς ἐκεῖνους οἵτινες δι' ὑψηλά ἰδανικά καὶ χάριν τῆς ὀλότητος ἔβυσαν ἑαυτοὺς τυχόντες μόνου ἀνταλλάγματος αἰωνίας μνήμης καὶ εὐγνωμοσύνης.

Εἰς τὴν ἱερὰν ἰδίως ταύτην στιγμὴν δὲν ἀρκεῖ τὴν εὐγνωμοσύνην μας νὰ ἐκδηλώσωμεν ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Γεσθημανῆς, εἰς

τὸν Γολγοθᾶν ὅπου ὁ Θεάνθρωπος θύων τὸ σεπτὸν Αὐτοῦ σῶμα ἐν μόνον καὶ μόνον ἐν, τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων ἐπεδίωκε.

Εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ὀρίζοντα ἔλαμψαν φωτοβόλοι ἀστέρες σοφίας καὶ τὸ φῶς τούτων μεταλαμπαδευθέν ἐφώτισε καὶ θὰ φωτίσῃ ὅλον τὸν κόσμον. Τό θεῖον Ἑλληνικὸν πνεῦμα παρεσκεύασε τὸ ἔδαφος ἐνθα ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος ἔσπειρε τὰ διδάγματα τῆς θρησκείας Του.

Καὶ ἐγένετο ὁ Ἰησοῦς ὁ ἄκαμptos μαχητὴς παντός κακοῦ, ὁ διαπύρσιος διδάσκαλος καὶ ὑποστηρικτὴς τῆς ἀληθείας, διανοίγων τὴν ὁδὸν τῆς εὐτυχοῦς ἀθανασίας τὴν ὁποῖαν ἐπεσφράγισε διὰ τοῦ ζωντανοῦ θεοῦ μαρτυρίου.

Τὸ ἱερὸν δὲ τοῦτο δράμα τό ὅποιον ἐξειλίχθη γύρω ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ μὲ μόνους μάρτυρας βαγαύσους Ἰουδαίους συγκινεῖ τὴν χριστιανικὴν ἀνθρωπότητα.

Οἱ λόγοι τοῦ Θεοανθρώπου, οἱ συγχωρητήριοι λόγοι «πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ

γίρο οἶδασι τί ποιούσι» ἀντηχοῦν καί θά εὐρίσκουν ἕσασί ἀπήχησιν εἰς τήν ψυχὴν παντός ἀνθρώπου, θά παραμένουν δὲ φάρος τηλαυγῆς ὁδηγῶν εἰς δρόμον ἀγιότητος καὶ ἠθικότητος. Εἰς στιγμὰς καθ' ἃς ὑπὸ αἰμοχαρῶν καὶ ἀπανθρώπων Ἰουδαίων ἐσταυροῦτο ὁ Ὑπεράγιος, οἱ λόγοι οὗτοι λεγόμενοι μετὰ τοσαύτης θείας τῶ ὄντι ἡρεμίας καὶ ἀγαθότητος δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ τὰ λάβουν λαγκόσμιον σημεσίαν.

Τὸ μαρτύριον τοῦ Γολγοθᾶ τῆς Ἑλλάδος μας τὴν δουλείαν συμβολίζει. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Θεανθρώπου τὴν ἀνάστασιν τοῦ γένους μας. Ὅτι δὲ διὰ τὸν Ἑλληνισμόν ἡ 25ῃ Μαρτίου τοιαύτη περίπου διὰ τὸν χριστιανισμόν ἡ σημερινὴ Ὑπεραγία ἐορτῆ. Καὶ ἂν ἡ 25 Μαρτίου συγκινεῖ δικαίως σύμπαντα τὸν Ἑλληνισμόν ὅτι ἔθνος ἔνδοξον καὶ ἀναξιοπαθοῦν ἀπέβαλε τὸν βαρύν τοῦ Τούρκου ζυγόν, ἡ σημερινὴ ἐορτῆ πρόχει μὲχρι δακρύων τὰ συγκινῆ πάντα ἄνθρωπον διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Κρίστου τόσον εἶναι μεγίστη ὥστε διὰ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Υἱοῦ Του τὰ σῶση ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀνθρωπότητα.

Εἰς πᾶν μέρος τῆς γῆς ἔνθα ἰσχύει χριστιανὸς καὶ εἰς ἐκκλησίαις λαμπρὰς ἢ ταπεινὰς ἀντηχοῦν τῶν θείων ὑμνωδῶν οἱ λόγοι. Καὶ δὲν εἶναι συνήθεις λόγοι οὗτοι. Εἶναι ἄσμα ἔντονον, ἄσμα ὑψηλὸν καὶ ἀντάξιον τῆς κοσμοσωτηρίου θυσίας τοῦ Θεανθρώπου.

«Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον, ποῦ σου Ἄδη τὸ νίκος;» Εἶναι χαρακτηριστικαὶ λέξεις τῆς δυνάμεως τοῦ Θεανθρώπου. λέξεις αἰτινες ἐκτὸς τῆς ἀληθείας ἐνέχουσι καὶ ἀφθαστον ποιητικὴν τέχνην ἂν ὄχι, δύναται τις εἰπεῖν, ὑπεράνθρωπον.

«Εὐφρανθήτε πλῆυσοι καὶ πτωχοὶ οἱ τὴν πρώτην καὶ δωδεκάτην ἐλθόντες ὁμοίως». Ἐξακολουθεῖ τὸ θεόπνευστον ἄσμα ἐνδεικτικὸν τῆς ἰσότητος καὶ συγχωρήσεως, ἀρετῶν τὰς ὁποίας διὰ βίου συνέστησεν ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος.

«Οὐκ' ἔστιν δοῦλος ἢ ἐλεύθερος οὐκ'

ἔστιν ἄρσεν ἢ θῆλυ» λέγει κατόπιν ὁ θεῖος ἀπόστολος διερμηνεύων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἀπόψεις τοῦ Διδασκάλου του.

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» Εἶναι τὸ τέλος τοῦ θεῖου ἄσματος τὸ συγκινητικώτερον καὶ ἀγιώτερον, τὸ πραγματικῶς θεῖον.

Πόσον ἀληθῶς μεγαλόφυχος ὁ Θεάνθρωπος καὶ πόσον μακρὰν εὐρίσκεται ὁ ἄνθρωπος τὰ τὸν πλησιόση!

ὑπερκόσμοι ἀδονται σήμερον ὕμνοι ὑπὸ ἐμπύχων καὶ ἀψύχων πρὸς τὸν Σωτῆρα τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἡ γῆ στολίζεται τὸν ὥραϊον πέπλον τῆς Ἀνοιξεως ἵνα τὸν θύσαντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀμαρτωλῆς ἀνθρωπότητος εὐφράνη. Οἱ τραγουδισταὶ τῆς φύσεως μὲ νέαν ζωὴν ψάλλουν τὴν πρὸς τὸν Ἀναρχονεὺν γωμοσύνην. Ὁ ἥλιος λαμπρὰς ἀκτῖνας ἀποστέλλει πρὸς τὴν γῆν καὶ ὡς τὰ διανύη τὴν τροχίαν του ἀργὰ, τὴν γῆν φωτίζει καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην λαμπρύνει. Καὶ οἱ ἄνθρωποι τέλος λησμονοῦντες τὰς πικρίας τῆς ζωῆς, τὴν τύβην τοῦ πολυταράχου βίου ἀνυφοῦνται μὲ τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας εἰς οὐρανίους κόσμους καὶ ἡ ψυχὴ των σκιρτᾷ ἀπὸ συναισθήματα χαρᾶς.

Θα παρέρχονται οἱ χρόνοι, τὸ πέρασμά των οἱ αἰῶνες θά κρημνίσουν εἰς τὸν βυθὸν τῆς λήθης σπουδαῖα γεγονότα, τὸ δράμα ὅμως τοῦ Γολγοθᾶ ἕσασί θά μνημονεύεται καὶ ὁ χρόνος ὄχι ὀνόμα δὲν θά μειώσῃ ἀλλὰ θά αὐξήσῃ σπουδαίως τὸ μῦθον καὶ τὸ ἄρωμα τῆς ἠθικότητος καὶ ἀγιότητος τὰ ὁποῖα ἐκπέμπει. Διότι τὸ θεῖον μαρτύριον δὲν συνετελέσθη ἐκ σαδισμοῦ τινος ἀλλ' ἐκ τῆς πεποιθήσεως τοῦ Θεανθρώπου ὅτι διὰ τῆς Σταυρώσεώς Του ἀποκαθίσταται πλήρως ἡ ἡρεμία ἔν τῶ κόσμῳ καὶ σβέννυται ἡ ἀμαρτία.

Ἄς ἐορτάζωμεν πάντοτε εὐφροσύνως τὴν ἐορτὴν ταύτην τῶν ἐορτῶν, τὴν πανηγύριν τῶν πανηγύρεων, ἀνατρέχοντες δὲ εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως, τὸ φῶς τῆς θείας ἀναστάσεως διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀναμετροῦντες ἄς ἀντῶμεν θάρρος πρὸς συνέχισιν τοῦ πολυταράχου καὶ δυσκόλου ἀγῶνος τῆς ζωῆς, καὶ ἄς γίνωμεν τούτου μεταλαμπαδεύται πρόθυμοι τὸν ἠθικὸν δρόμον διανοίγοντες.

ΑΠΟ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΜΟΥ

ΤΑ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ὅμορφα χρυσάνθεμα, χρυσὰ καὶ γλυκὰ

ἀνθάκια, σεις ποῦ γεννίεστε σὸ ξεψύχισμα ὄλων τῶν ἄλλων μυρωμένων λουλουδιῶν καὶ ρουφᾶτε ἀπληστα τὰ στερνά τοῦ ἡλίου χάδια, χαρεῖτε τὴ ζωὴ σας, τὴ λίγη ἀπομεινάρικη ζωὴ.

Κάτω ἀπ' τὸ συννεφιασμένο οὐρανὸ ποῦ βροσκεστε, δείχνετε τὰ χίλια δυὸ ξωτικά καὶ παρὰξένα χρώματά σας ποῦ ἔχουνε κἀτὶ ἀπὸ τὶς ρόδινες ἀνατολὲς τοῦ καλοκαιριᾶ τικου ἡλίου.

Καὶ ὅμως πόσο δυστυχισμένα θὰ εἴστε σὲ λίγο, ποῦ ἡ βροχὴ μελαγχολικὴ θὰ σιγονκλάψη πάνω στὰ ἄμορφα φύλλα σας καὶ θάνατι στενοχωρημένη γιὰ τὴ θὰ σᾶς πάρη δλη σας τὴν εὐτυχία! Μὰ δὲ θὰ φταίη αὐ-

τὴ γιὰ ἄλλοι θὰ τὴ διατάξουν.

Μὰ κι' ὁ ἄγριος βοριάς σὰ μανιασμένος θὰ φυσίξη σκορπώντας τὰ ἄμορφα φύλλα σας, καὶ σεις ὡς τόσο θὰ θρηνεῖτε τὴ δυστυχία σας.

Ὅμορφα καὶ χαριτωμένα ἀνθάκια χαρεῖτε ἀκόμα τὴ λίγη ζωὴ ποῦ σᾶς μένει.

Σεις ποῦ πάνω στὰ φύλλα σας τὰ μεταξὲν ἄμορφα σὺννεφιώνετε ὅλες τὶς ἄμορφες τῆς φύσης, χαρεῖτε τὶς ἀκόμα μιὰ φορὰ ἀποχαιρετώντας τὶς ὡς πού νὰ σᾶς τὶς ξαναφέρῃ πάλι πίσω ὁ ἄλλος χρόνος.

Ἐλευθερία Βρεντζου
Β'. Γυμνασοῦ Καστροῦ

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ὑπὸ Βασιλείου Ι. Σπανδάγου τελειοφοῦτου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου παρόντων τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Παιδείας κ. Φιλοπούλου, τοῦ Γυμνασιάρχου Ρεθύμνης κ. Μ. Πρεβελάκη, τῶν κ. κ. Καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου Ρεθύμνης καὶ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου μας.

— Ἡ Ἑλλην. ἐπανάστασις τοῦ 1821 ὡς ἀμιγῶς καὶ καθαρῶς φυλετικὸν κίνημα

(Συνέχεια)

Ἐπαναλαμβάνομεν πάλιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις εἶναι ἔργον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἐν τῷ συνόλῳ τῆς καὶ ἐξ αἰτίων καθαρῶς ἠθικῶν.

Διὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν ὡς σπουδαῖον ἄμεσον καὶ ἔμμεσον συντελεστὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ὀλίγα τινὰ καὶ γενικῶς θὰ εἴπω μὲν. Αἱ διὰ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐπιτευχθεῖσαι ἀρχαὶ τῆς ἰσότητος συνεκλόνησαν μετὰ τῶν ἄλλων λαῶν ἰδικιτέρως τὸν δουλεύοντα Ἑλληνικόν.

Εἰς τοὺς σπουδαίους συντελεστάς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως Ρήγαν Φερραῖον καὶ Ἀδαμάντιον Κοραῖν ἔσχεν ἄρρητον ἐπίδρασιν διότι κατὰ τὸν Ἰω. Β. Δασκαλάκη «ἐξ αὐτῆς ἐγαλουχῆθησαν οὗτοι, τῆς ὁποίας αἱ ἀρχαὶ ἦσαν φωτισθῆναι φάρος μεγάλου πατριωτικοῦ ἔργου». Διὰ τοὺς λόγους τούτους μεγάλην σπουδαιότητα ἔσχεν ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς τοιαύτης ὡς κατωτέρω ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν Ρήγα Φερραίου καὶ Ἀδαμάντιου Κοραῖ ἠέλομεν τολῆσαι.

Ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ὁ καταλαβὼν τὴν ἑπτάνησον ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν δούλων Ἑλλήνων ὡς ἄγγελος ἐλευθερίας. Καὶ ὁ καταλαβὼν ταύτας

Ζαντιλὶ ἔγραφε πρὸς τὸν Βοναπάρτην ὅτι: Οἱ Ἕλληγες εἶναι περισσότερον πεπαιδευμένοι ἀφ' ὅσον νομίζεται, διατηροῦν δὲ τὴν ἀνάμνησιν τῆς καταγωγῆς τῶν ὁ δὲ Βοναπάρτης ἀπήντα ἐξ Ἰταλίας: Ἐνθυμοῦνται ἀκόμη ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ Ἑλλάδι τὴν Σπάρτην καὶ τὰς Ἀθήνας.

Ἄς ἐξετάσωμεν τώρα τὸν σπουδαιότερον παράγοντα ὅστις ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ πνευματικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀναγέννησις.

Ἡ πνευματικὴ αὕτη ἀναγέννησις ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀδαμάντιου Κοραῖ καὶ τοῦ Ρήγα Φερραίου.

Καὶ ὁ μὲν Ἀδαμάντιος Κοραῖς ἀντιπροσωπεύει τὸν ἀόκνως τὴν ἐλευθερίαν παρασκευάζοντα διδάσκαλον ὁ δὲ Ρήγας Φερραῖος ὁ Βελεστινλῆς τὸν πονοῦντα διὰ τὴν δουλείαν Ἑλληνικὸν λαόν.

Διὰ τοῦτο θὰ ἐξετάσωμεν κατ' ἀρχάς τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῖν καὶ κατόπιν τὸν Ρήγα Φερραῖον ἀντὶ νὰ ἐπεκταθῶμεν γενικῶς εἰς τὴν καθ' ὅλου ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἀδαμάντιος Κοραῖς

Μεταξὺ τῶν ἀκαταπονήτων διδασκάλων τῶν συντελεσάντων διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, οὓς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὑπερήφανος ἡ Ἑλληνικὴ Ἱ

στορία υφίστην κατά τὴν γνώμην μου θεῖον κατέχει ὁ αἰμίμητος Ἀδαμάντιος Κοραῆς.

Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ἐγεννήθη εἰς Σμύρνην τὸ 1748 ἐκ πατρὸς Χίου μαθὼν δὲ ἀρκετὰ γράμματα καὶ ἐκμαθὼν τὴν Γαλλικὴν, Ἰταλικὴν, Λατινικὴν, Ἀγγλικὴν καὶ Γερμανικὴν ἀφιέρωσε δὴ τὴν του τὴν ζωὴν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς δούλης Ἑλλάδος.

Δικαίως λοιπὸν ἐπιφανῆς τις φιλόλογος παραβάλλει τὸν μέγαν τοῦτον Διδάσκαλον τοῦ Γένους ὡς ἓνα τῶν προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀφοῦ ἐνὸς ἡδύνατο νὰ ζήσῃ βίον πολυτελεῆ ἐπροτίμησε τὸν βίον τοῦ πτωχοῦ προκειμένου ἢ πατρὶς του νὰ εἶναι δούλη καὶ ὡς οἱ προφῆται ἐδίδαξε καὶ αὐτὸς τὴν τρῶπὴν νὰ σωθῇ ἢ δούλη Ἑλλάς. Τὸ ἔργον τοῦ Ἀδαμάντιου Κοραῆ ἦτο πολυσχιδέστατον. Ὁ μὲν κύριος σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο ἡ σωτηρία τῆς δούλης πατρίδος, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ αὐτὸς τοῦ ὁ σκοπὸς ἔπρεπε νὰ προηγήθῃσι τὰ γράμματα καὶ ἡ ἐμφύσησις εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς ἐλευθερίας. Τέλος δὲ ἡ ἀνώψιτις τοῦ καταπεσόντος ἡάρρους τοῦ λαοῦ.

Καὶ βλέπομεν τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῆν ἱατρὸν τῶν σωμάτων καὶ ἱατρὸν τῶν ψυχῶν. Καὶ ἱατρὸν μὲν τῶν σωμάτων παρεσκεύασε τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μομπελλιῆ τῆς Γαλλίας, τῆς Γαλλίας ἢ ὅποια τότε ἀπηλευθεροῦτο καὶ ἢ ὅποια ἐγαλοῦχησεν τὸν μέγαν διδάσκαλον καὶ τοῦ ἔμεγαλωσεν τὸν πόθον νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὸς ἐλευθέραν τὴν μικρὰν ἀλλ' ἔνδοξον πατρίδα του, ἱατρὸν δὲ τῶν ψυχῶν ἢ δούλη πατρὶς καὶ διάπυρος ἐπιθυμία νὰ ἴδῃ αὐτὴν ἐλευθέραν.

Καὶ ὡς ἱατρὸς μὲν τῶν σωμάτων ἀπέδειξεν εἰς τὸ Μομπελλιῆ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐξακολουθεῖ νὰ εὑρίσκειται εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ, ὡς ἱατρὸς δὲ τῶν ψυχῶν ἀπέδειξεν πόσον ἦτο γνώστης τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκπληρώσεως τούτων.

Καὶ ὡς ἱατρὸς μὲν τῶν σωμάτων ἐκρίθη ὡς εἶπον εἰς Γαλλίαν, ἐχειροκροτήθη ὑπὸ χιλιάδων σοφῶν ἐπιστημόνων, ὡς ἱατρὸς δὲ τῶν ψυχῶν κατώρθωσε τὴ συνεργασίαν καὶ ἄλλων τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῶν σπουδαιότερων ἔργων αὐτοῦ ὡς ἱατροῦ τῶν ψυχῶν, τῶν δούλων Ἑλλήνων ἦτο ἡ παιδαγωγικὴ. Ἐγένετο λοιπὸν ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς παιδαγωγὸς καὶ παιδαγωγὸς τοιοῦτος ὅποιον ἐπεθύμει ἡ Ἑλλὰς οὕσα δούλη.

Καὶ εἰς πρώτην θεοῖν ὁ Κοραῆς ἔθηκεν τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων. Ἰδοὺ δὲ πῶς ὁμιλεῖ περὶ αὐτῆς. Ἡ ἀνατροφή τῶν τέκνων εἶναι τὸ ἀναγκαϊότατον καὶ πρώτιστον καθήκον τῶν γονέων. Διότι ἢ τύχη παντὸς ἀνθρώπου ἢ μωρία ἢ ἡ φρόνησις ἢ εὐτυχία ἢ ἢ δυστυχία κρέμανται ἀπὸ τὴν παιδικὴν ἀνατροφήν.

Ὁ Κοραῆς ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν διδάσκαλον ὀφείλεται μέρος τῆς ἀνατροφῆς. Ἐθεώρει τὸ ἔρ-

γον τοῦ διδασκάλου θεῖον, ὑψηλόν, εὐγενές, ἀγιον.

Ἰδοὺ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς πρὸς τὸν διδάσκαλον ἐν ἣ καταφαίνεται πῶς ἐνόμιζεν αὐτὸν.

Σὲ μακαρίζω, γράφει, σὲ καὶ τοὺς συνεργάτας σὰς διὰ τὴ χρυσοῦν σὰς ἐπάγγελμα βαρὺ καὶ δύσκολον εἶναι βέβαια ἀλλὰ μὴ ἀποκάμνετε συλλογιζόμενοι μόνον τὸ βάρος καὶ τὰς δυσκολίας του. Στρέψατε εἰς τὸ ἄλλο μέρος τὸ χρυσοκέντητον μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πατρίδος. Καὶ ἂν αὐτὴ σὰς λείψῃ, ἢ εὐγενικὴ σὰς ψυχῇ θέλει εὐρεῖ τὴν ἀμοιβὴν εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως: τὴν πατρίδα στολιζομεν.

Διὰ τῶν ὑπερόχων καὶ ἀληθῶν τούτων λόγων ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ἐνεθάρρυνε τὰ ἔργον τοῦ ἀφανοῦς διδασκάλου καὶ τὸν προέτρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν πορείαν παρορῶν τὴν σελίδα τῶν κόπων καὶ ἀποβλέπων εἰς τὴν σελίδα τῆς εὐτυχίας.

Εἶναι τοῦτο ἴδιον τῶν μεγάλων ἀνδρῶν! Τὸ ἔργον τὸ ὅποιον ἐπετέλεσεν ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ὡς παιδαγωγὸς εἶναι τέλειον εἶναι παντὸς λόγου ὑψηλότερον. Κατώρθωσε νὰ δώσῃ μίαν ἀναγέννησιν εἰς τὸν τότε καταπεπτωκότα Ἑλληνισμόν, καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτὸν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν τῆς ὁποίας θεωρεῖται καὶ εἶναι ἡ γηθής.

Καὶ δικαίως λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἀνήγειραν εἰς αὐτὸν ἀγάλμα καὶ τὸ ἐτοποθέτησαν εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλο ἀγαλμα εἰς τὴν ψυχὴν των, τὸ ἀγαλμα τῆς αἰωνίου εὐγνωμοσύνης.

Εἰς τὸ ἐπόμενον τὸ τέλος

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΘΛΙΨΗ

Ἦμουν παιδί ἀκόμη 6—7 χρόνων καὶ μόλις ἀρχίζα νὰ πηγαίνω στὸ σχολεῖο. Ποτὲ μέχρι τότε δὲν εἶχα δοκιμάσει καμμιά θλίψη γιὰ τίποτε γιατί ἢ φαντασία μου μοῦ τὰ παρουσίαζε ὄλα φωτεινά.

Μιά χειμωνιάτικη ἡμέρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐμελλε νὰ δοκιμάσω τὴν πρώτη θλίψη καὶ τὴν πρώτη τύψη τῆς συνείδησης γιὰ μιά πράξιν μου. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔπυνησα μὲ μιά κακὴ προαίσθησιν καὶ μὲ τὴν παιδικὴν μου δεισιδαιμονία πίστεψα ὅτι κατὰ κακὸ θὰ μοῦ συμβῆ γιατί ἔτσι ἄκουσα νὰ ἐξηγοῦν στὸ χωριὸ μου τίς τέτοιες προαισθήσεις. Ἐτσι συλλογισμένος ἐκίνησα γιὰ τὸ σχολεῖο μου. Στὸ δρόμο συνήντησα ἓνα παιδί τῆς ἡλικίας μου καὶ ἀρχίσαμε νὰ πετοῦμε χιονιὸς ὅ ἔνας τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὸ χιόνι ποῦ εἶχε στιβαχθῆ

τῆ νύκτα μισό μέτρο πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Ἄφου κουρασθήκαμε στὸ παιχνίδι ἐχωρίσαμε κι' ἐγὼ ἐπροχώρησα γιὰ τὸ σκολεῖο ὅπου εὐρίσκετο σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀκόμη.

Θὰ ἤθελα ἀκόμη καμιὰ πενηνταριά μέτρα νὰ φθάσω θταν εἶδα δύο—τρία μέτρα μπροστά μου ἕνα παγωμένο σπουργιτάκι πάνω στὸ χιόνι τοῦ δρόμου νὰ κατὰβάλλῃ με γάλο κόπο με τὰ παγωμένα ποδαράκια του γιὰ νὰ πετάξῃ καὶ νὰ διαφύγῃ τὰ τσιμποματὰ ἐνὸς σκληροῦ καὶ αἰμοδόρου πετεινοῦ ποῦ τὸ τσιμποῦσε. Ἐγὼ, μὲ τὴν παιδικὴ μανία πού εἶχα νὰ κυνηγῶ τὰ πουλάκια, γέμισε τὸ στήθος μου ἀπὸ χαρὰ ὅτι θὰ κατάρθωνα νὰ πιάσω τὸ ἄτυχο ἐκεῖνο πουλάκι. Ἐπροχώρησα λοιπὸν σιλά σιγά. Ἀλλὰ μιὰ σκέψη πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου, ὅτι θάφτυγε τὸ πουλάκι πρὶν πλησιάσω, καὶ γιὰ πιάσασθε ἀσφαλέστερα ἄρπαξα μιὰ πέτρα καὶ τὴν ἔρριξα μὲ ἔλῃ μου τὴν δύναμη ἐκεῖ ποῦ μόλις ἐκινεῖτο ἀπὸ τὸν παγωμὸ ποῦ εἶχε. Μοναχὰ ἕνα «ταῖου» ἀκούσθηκε στὸ πέσιμο τῆς πέτρας· τὸ σπουργιτάκι δὲν ὑπῆρχε πειὰ στὴ ζωή, ἔπεσε σκοτωμένο καὶ τὸ αἷμα ἄρχισε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὸ στόμα καὶ ἀπὸ τὰ ρουθούνια τ.υ Πλησίασα καὶ τὸ πῆρα στὰ χέρια μου· χίλιες σκέψεις πέρασαν τότε ἀπὸ τὸ μυαλὸ μου καὶ ἡ συνειδησὴ μου ἄρχισε νὰ μὲ τύπτῃ ἀνυπόφορα· ἦρθα γιὰ μιὰ στιγμή στὴ θέση τοῦ δυστυχημένου ἐκεῖνου θύματός μου καὶ ἡ ψυχὴ γέμισε ἀπὸ συγκίνηση καὶ μελαγχολία. Τὸ κρατοῦσα λίγο στὰ χέρια μου καὶ ὕστερα τὸ ἔκρυψα σὲ μιὰ τρύπα ἐνὸς τοίχου καὶ βαθεῖα λυπημένος ἐπροχώρησα γιὰ τὸ σχολεῖο. Εἰς τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος ἤμου ἐδυτισμένοι σὲ σκέψεις, ὁ νοῦς μου ἦτο πάντοτε στὸ κακόμοιρο ἐκεῖνο πουλάκι καὶ μιὰ ἀόρατη φωνὴ σὰν νὰ μὲ ἐκάκιζε καὶ μὲ ἐπέληττε γιὰ τὴν πράξη μου. Τὸ μάθημα τελείωσε κι' ἐγὼ ἔφυγα γιὰ τὸ σπίτι. Πέρασα τότε ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ μικροῦ ἐγκλήματός μου γιὰ νὰ πάρω τὸ θῆμα μου καὶ νὰ τὸ κρύψω σὲ καλύτερο μέρος μὴπως τὸ πάρῃ κανένας φεῖδι. Τὸ δυστυχημένο πουλάκι ὅμως εἶχε νὰ ὑποφέρει βάσανα καὶ πεθαμμένο ἀκόμη. Οἱ συμμαθητὲς μου τὸ εἶχαν ἀνακαλύψει, τὸ πῆραν καὶ τὸ πετοῦσαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Ἐγὼ ποῦ ἤξερα πῶς ἤμουν αἰτιὸς γιὰ ὅσα ἐπάθαινε τὸ δύσμοιρο πουλάκι θούρκωσαν τὰ μάτια μου καὶ ἡ ψυχὴ μου ξεχείλισε ἀπὸ τὸν πόνο. Μόλις μπόρεσα νὰ κινήσω τὰ χεῖλιά μου καὶ νὰ ψιθυρίσω μεγάλο ὄρυχο ὅτι ὅχι μόνο δὲν θὰ κυνηγήσω πιά ἀλλὰ καὶ θὰ προσπατήσω τὰ πουλάκια.

Ἔτσι λοιπὸν τὸ μικρὸ ἐκεῖνο ἐγκλήματὸς μου ἦταν ἡ ἀρχὴ τῶν πόνων μου.

Εὐτύχιος Μανουσελῆς
Δβί Γυμν. Ρεθύμνης

Τύποις Ἀδελφῶν Καλαϊζάκη

ΛΑΪ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΠΥΡΡΟΥΛΑΣ

Πάντοτε κατὰ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου ὁ μῦθος τοῦ πυρρούλα γιὰτὶ εἶναι πλεγμένος γύρω ἀπὸ τὴν θείαν Τραγωδίαν τοῦ Γολγοθᾶ.

Πυρρούλας ὀνομάζεται ἕνα πουλάκι σταχτι ποῦ ἔχει στὸ λαιμὸ του κόκκινα φανταχτερά φτερά. Κατὰ τὴν παράδοσιν τὰ φτερά τοῦ λαιμοῦ του ἔλαβον τὸ χρώμα τοῦτο ἐκ τοῦ ἐξῆς περιστατικοῦ.

Ἐνῶ ὁ Θεὸς ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ θρόνου του τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, ἀφου ἐδημιούργησε τὸν κόσμον, τὰ πουλάκια ἐπέτων τριγύρω του καὶ τὰ περίεξ κρῖνα καὶ τριαντάφυλλα διεσκόρπιζαν πλούσια τὸ ἄρωμά των. Ἐξαφνα ἕνα σταχτι πουλάκι, φτερούγισε, καὶ ἀφου κάθησε στὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, τὸν ἠρώτησε μὲ παράπονο, γιὰτὶ, ἐνῶ ὁ ἴδιος τὸ εἶχεν ὀνομάσει κοκκινολαίμη, δὲν εἶχεν οὔτε ἕνα φτερουγάκι κόκκινο. Ἀλλὰ ὁ Μέγας Δημιουργὸς περιορίσθη νὰ χαμογελάσῃ καὶ εἶπε μὲ ἠρεμίαν:

—Σὲ ὀνόμασα κοκκινολαίμη καὶ ἔτσι θὰ μείνῃ τὸ ὄνομά σου. Ὅσο γιὰ τὰ φτερά σου μορρεῖς μόνο σου νὰ τὰ ἀποκτήσης κόκκινα.

Ὁ Θεὸς σήκωσε τὸ χέρι του καὶ τὸ πουλάκι πῆρε πάλι τὸ δρόμο του μέσα στὸν κόσμον. Ὅταν ἔφυγεν ἀπὸ τὸν Παράδεισο βασανιζότανε ἀπὸ τὴ σκέψη τί μπορούσε αὐτὸ, μικρὸ πουλάκι, νὰ κάμῃ γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ φτερά μὲ τὸ χρώμα τῶν κοραλλιδῶν, Καὶ μιὰ στιγμή τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ κτίσῃ τὴ φωλιὰ του σὲ μιὰ τριανταφυλιά, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς μπορεῖ κανένα φύλλο νὰ κολλήσῃ στὸ λαιμὸ του καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χρώμα ποῦ ἐπιθυμοῦσε. Ἀπὸ τότε πέρασαν ἡμέρες καὶ χρόνια, τὰ ζῶα διεσπάθησαν στὴ γῆ, οἱ ἄνθρωποι ἔκτισαν μεγάλες πόλεις, τὴν Ρώμην, τὴν Ἀθήναν, τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ὅμως κανένας πυρρούλας δὲν κατάρθωσε ν' ἀποκτήσῃ τὸ κόκκινο χρώμα. Ἐνα πρωὶ σ' ἕνα μικρὸ λόφο, κοντιὰ στὴν Ἱερουσαλήμ ἕνας πυρρούλας καθισμένος στὴ φωλιὰ του, ποῦ εἶχε κάμει πάνω σὲ μιὰ τριανταφυλιά κελαδοῦσε στὰ μικρά του, καὶ τοὺς διηγεῖτο μὲ μελαγχολία πόσα ἔκαμαν οἱ πρόγονοι του γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸ κόκκινο χρώμα τοῦ λαιμοῦ, μὰ ποῦ κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰτὸ κατορθώσῃ. Ἐξαφνα ἡ λαλιὰ του κόπηκε στὴ μέση.

Ἀπὸ μιὰ πόρτα τῆς Ἱερουσαλήμ ἔβγαине ἕνα πλῆθος κόσμου ποῦ ἤρχετο πρὸς τὸν λόφον ὅπου ὁ πυρρούλας εἶχε τὴ φωλιτσα

του. Από τὸν φόβου του έτρεφε, γιατί νόμιζε πὼς θὰ καταταμισθῆ ἡ τριανταφυλλιά και θὰ σκοτωθῶν τὰ μικρά του. Σαφηνά, καθὼς ἐπληθίαζε ὁ κόσμος εἶδε ἕνα ἀπαισιοθεάμα: ἐπήγαιναν νὰ σταυρώσουν τρεῖς ἀνθρώπους. Ὑστερὰ ἀπὸ λίγη ὥρα κινεήματα ἀπὸ σφῆρα ἀκούονται ἀνάμικτα με κρυγνές πόνου και βογγητά. Μὲ φρίκη ὁ πυρροῦλας παρακολουθοῦσε τὸ θέαμα και εἶπε:—Πόσον οἱ ἀνθρώποι εἶναι σκληροὶ! δὲν φθάνει πού τοὺς κρεμάσαν σὲ σταυροὺς μόνον εἶχαν στὸ κεφάλι τοῦ ἐνὸς στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια. Τὰ ἀγκάθια τοῦ κεντοῦν τὸ πρόσωπο και τρέχει τὸ αἷμα του. Καὶ δμως, αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος εἶναι τόσον ἀλλοιώτικος ἀπὸ ἄλλους ἔχω δεῖ ὡς τώρα τόσον ὄρατος, τόσο γλυκὰ τὰ μάτια του, ἐμπνέει τὴν ἀγάπη και σιτὴν πειὸ σκληρὴ καρδιά. "Αχ! μὸ φαίνεται σὰ νὰ σκίζον τὴν καρδιά μου αὐτὰ τὰ ἀγκάθια. Τὸ πουλάκι ἐρίγη σὲν ἀπὸ ἕνα μεγάλο συναίσθημα εὐσπλαχνίας. "Αχ! και νὰ ἤμουν αὐτὸς νὰ τραβήξω με τὰ νύχια μου τὰ καρδιά με τὰ ὁποῖα τὸν ἔχουν καρφωμένο και διώξω με πεισμα αὐτὴ τὴν ἀνθρωπομαζά. "Εβλεπε τὸ αἷμα πού ἔτρεχε στὸ πρόσωπό του και δὲν εἶχεν ἡσυχία νὰ κάτῃ στὴ φώληά του. "Αν και ἦτο τόσο μικρό ἤθελε κάτι νὰ κάμῃ γιαντὸν τὸν φτωχό. Βγήκε ἀπὸ τὴ φώληά και φτεροβγίσε πρὸς τὸν ἐσταυρωμένο. "Αφοῦ ἔκαμε μουρικούς κηκλούς γύρω Του, πλησίασε, και με τὴ μυτίτσα του ἔβγαλε ἕνα ἀγκάθι ἀπὸ τὸ μέτωπον τοῦ μεγάλου Μάρτυρος. Τότε μιά σταγόνα αἷμα ἔπεσε στὸ λαιμὸ τοῦ πυρροῦλα, ἐξάπλωσε, και ἔβαρεν ὄλο τὸ στήθος του. "Ο ἔσταυρωμένος, ἀφοῦ ἄνοιξε τὰ χεῖλη Του, ψιθύρισε: Μὲ τὴν εὐσπλαχνική σου καρδιά κέρδιστε ἐκεῖνο πού οἱ πρῶγονοὶ σου τόσους αἰῶνας δὲν κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσουν. "Απὸ τότε κάθε πυρροῦλας ἔχει στὸ λαιμὸ του κόκκινα φτερά.

N. B. Δρανδάκης
Γα

Η ΔΥΣΙΣ ΣΤΟ ΚΟΥΜΠΕ

Τι μελαγχολικὸ θέαμα! Τι φύσις δακρυσμένη! Τι ὁμοιότης τῆς ζωῆς! Ὁ ἥλιος καθεπτίζονταν σκορπίζοντας σὲ μιά ἀπέραντη γραμμὴ χρυσάφια μαζί με ροδόφυλλα, και φαινόνταν νάσερνε πίσω του με στὸ γυμνὸ και γαλάζιο οὐρανὸ, μιά χρυσομένη κορδέλλα, πού λές και στόλιζαν ὄλα τὰ κοράλλια πού βρίσκονται στὸ βυθὸ τῆς

θαμπόφωτης θάλασσας. Τὸ μεγάλο αὐτὸ φατεινὸ τῆς μέρας ἄστρο δὲν εἶχε παρά λίγες στιγμές! Ὑστερὰ ἄρχισε νὰ βυθίζεται σιγά—σιγά στὰ δροσολουσομένα μαγευτικά σπήλαια τῆς θάλασσας και σκόρπισε δνα ὀλόγλυκο φῶς γεμάτο λύπη: Ἐμοιαζε σὰν πελώριο μπουκέτο ἀπὸ μαραμμένα λουλούδια! Σὲ λίγο νέος ἀσημένιος δίσκος φάνηκε, και ὑψώθηκε πλειότερος φωτισμένος μ' ἕνα ἀσημένιο, καθαρὸ κι ὀλόγλυκο φῶς. Ἦταν τὸ φεγγάρι! Ἡ ἀκτίνες του γεμάτες χάδια, σκόρπιζαν στὴ μαγευμένη φύση μιά ἀπέραντη γοητεία. πούχε κάτι τί τὸ θεϊκὸ, τὸ ποιητικὸ, τὸ συγκινητικὸ!

Μακριὰ ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινο θόρυβο ἀπὸ κάθε μιά κοσμικὴ κίνηση ἀνοιξα διὰ πλατα τὴν καρδιά μου, στίς ὄνειρεμένες σκέψεις, ἀγγελουδία φτερωτά πού μούφερνε τὸ μάγο θαλασσινὸ ἀγέρι. Κοιτάζοντας και τὸν οὐρανὸ πού μούφερνε μιά ἄπειρη μελαγχολία, προσπαθοῦσα κάτι νὰ ἀνακαλύψω στὸ ἀμφίβολο φῶς του, πού ἔχυναν ἡ ἀκτίνες τοῦ χλωμασομένου φεγγαριοῦ. Μήπως και ἡ πρόσκαιρη γηῖνη ζωὴ μας μιά μέρα δὲν θὰ δύση, γιὰ ν' ἀνατεῖλῃ ὁμως νέα, αἰθέρια, οὐράνια ζωὴ, ἐκεῖ ἐπάνω; Στὸ χρόνο, τὸ σκληρὸ Θεὸ με τὴν ἀτσαλένια καρδιά, πού δὲν τὸν πιάνει εὐσπλαχνία, μιά μέρα δὲν θὰ γείρη κι ἡ πρόσκαιρη ζωὴ μας; Ναι! γιατί μπροστὰ του γέρνουν, τὰ βουνὰ τὰ δένδρα, και κοσμοφημισμένα κάστρα, και στὴ φοβερὴ του θανάσιμη πνοὴ πέφτουν χωριὰ και χώρες, μαζί με μυριόπλουτους λαοὺς και τιμημένα ἔθνη!

«Χρυσὴ μαθητικὴ ζωὴ, κι ἀμεριμνη, ὄμορφη παιδικὴ ζωὴ, πέραν τὸν κόσμο με χαρὲς με γέλοια με τραγοῦδια, τώρα πού βρίσκεσαι στὰ πρόθυρα τῆς ζωῆς, πού μοιάζεις με ἥλιο πού μόλις ἀνατεῖλει, τρέχει στὸ γαλάζιο οὐρανὸ, ὥσπου νὰ βρῆ τὴ δύση. Διάβαινε και σὺ χαρούμενη τῆς ζωῆς τὸν οὐρανὸ, γιατί θαρθῆ μιά με α ὄπαι και σὺ θὰ γείρης, στὸν παντοδύναμο θεὸ, στὸν ἀτσαλένιο χρόνο, πού κρίνει ἄστρα και ψυχές.

«Μὰ διάβαινε και χάρου τὴ ζωὴ ὄμορφα, μεγαλόπρεπα και δημιουργικὰ σὰν και τὸν ἥλιο τὸν ὀλόχρυσο πού φεύγοντας ἀπὸ τὴ γῆ ἀφίνει πίσω του τὴ νοσταλγία πρὸς τὸν οὐρανὸ, πρὸς ὅ,τι εἶναι μεγάλο και τρανὸ, πρὸς ὅ,τι τραβᾶ τὸ νοῦ και τὴν καρδιά μας πειὸ ψηλά!»

Τάκης Γ. Βαρούχας
Δ. Ρ. Γ.

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΜΑΣ

ΑΝΟΙΞΗ

Φτερούγισμα μικροῦ πουλιού
ἀκούστηκε εἰς τὸ κλωνάρι πάλι
κι' ἡ μυρωδιὰ τοῦ μυρωμένου λου-
λουδιού
μεθυστικά σκορπάμεσ' στὴν ἀνεμο-
ζάλη.

—ο—

Ρεμβάζ' ἡ φύσις ποῦ σφριγᾷ,
τὸ πᾶν κινεῖται, ψάλλει!
Κι' ὄλο ἡ ἀγνὴ καρδιὰ ρουφᾷ
τὰ ὄμορμα τῆς φύσης κάλλη.

—ο—

Ρεμβώδης ὁ θνητὸς ζητᾷ
μεθυστικά τοῦ κήπου μῦρα
κι' ὀλόδροσος ἀπὸ εὐτυχία ἀναμετροᾷ
τὴν ἀπλωμένη τριγύρω γοητεία.

—ο—

Στεφανωμένα εἶναι τὰ βοννά
ἀπὸ τοῦ θυμαριού τ' ὀλόδροσο ξεστάχι
ἐνῶ ἡ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ ἀντιλαλᾷ
μὲ πόθο, μὲ πόνο, μ' ἐλπίδα καὶ πάλη.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γυμ. Χανίων Δ' Α'

ΤΙ ΜΟΥ ΛΕΓΕΙ Η ΦΥΣΙΣ

"Ὁ! φύσις· σὺ ποῦ μὲ καλεῖς
ὅποτε σ' ἀντικρύσω,
μὲ ὄφος εἶσαι μαγικὸ λαλεῖς:
— ἔλα νὰ σ' ὀμιλήσω.

"Ἐλα δυὸ λόγια μόνο
ν' ἀκούσης μαγικά·
ν' ἀφήσης κάθε πόνον
μὲ ὄνειρα γλυκά.

Δὲν σ' ἀναφέρω καλλονάς
καὶ πλούτους ὡς ἐπαίνους,
ἔλα ν' ἀκούσης μόνος σου
πρὸς τὸν Θεὸν τοὺς αἶνους.
Λησιμόνησε τοὺς μόχθους σου
λησιμήνησε τὰ πάθη,
τὰ μῦρά μου νὰ μυριστῆς
ἀπ' τῆς καρδιάς τὰ βᾶθη.

Ἄντ. Σ. Λογιαστάκης
Δ' Γυμνασίου Νεαπόλεως

ΤΟ ΜΑΓΕΜΜΕΝΟ ΒΡΑΔΥ

Τ' ἀστέρια λαμπυρίζουν,
ἢ αὐτὰ ἀπαλά φουᾷ.
Τὰ κυματάκια ψιθυρίζουν
χαϊδεύοντας τὴν ἀμμουδιά.

—ο—

Στὸ βάθος ἓνα φῶς γυρίζει,
δείχνει τὸ δρόμο στοὺς ναυτικούς,
πέρα ἓνα ἀστέρι σβύνει
καὶ χάνεται ὅσιν τοὺς θνητούς.

—ο—

Μιά βάρκα στ' ἀνοικτὰ ψαρεῦει
μὲ ἀπλωμένο τὸ πανί
μιὰ μηχανὴ ἐδῶ δουλεύει
μὲ τὴ χονδρὴ τῆς τῆ φωνή.

—ο—

Τὸ φεγγαράκι ταξειδεύει.
Τ' ἀστέρια τὸ ἀκολουθοῦν
στὸ μακρυνὸ αὐτὸ ταξειδί
ποῦ κάνουν δίχως νὰ κουρασθοῦν.

—ο—

Ἡ θάλασσα καθὼς καθρέπτης
μὲ τὸ φεγγάρι λαμποκοπᾷ
χρυσώνοντας τὰ κύματά της
καὶ παίζοντας μὲ τὰ νερά.

—ο—

Εἶναι ἡ νύχτα ὅσιν μαγεμένη
μὲ τὸν καθάριο τῆς οὐρανὸ,
τὴ θάλασσα τὴ φωτισμένη
καὶ τ' ἀσπρογάλανο νερὸ.

—ο—

Ἡ ἡάρμονία αὐτὴ τοῦ κόσμου,
ἡ ὑπερκόσμια μουσικὴ
μὰ ποῦ πολλοὶ δὲν τὴν ἀκοῦμε,
μᾶς φέρνει πρὸς τὸν Ποιητὴ.

Μιχαὴλ Παπαγιαννάκης
Τάξις Στ'.

Τὰς Τυπογραφικὰς ἐργα-
σίας εἰς τὸ Τυπογραφεῖον Ἀ-
δελφῶν Στ. Καλαϊζάκη.

Τιμαὶ συγκαταβατικαὶ

ΜΙΑ ΔΩΡΕΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΑΣ

Τὴν μαθητικὴν Ἠχώ καὶ συγκινεῖ καὶ εὐχαριστεῖ ἐκάστοτε πᾶσα ὑλικὴ ἢ πνευματικὴ συμβολὴ τῶν ὑποστηριζόντων εὐγενεῖς προσπαθείας. Καὶ ἂν πᾶσα τοιαύτη συμβολὴ εὐχαριστεῖ ἢ ἀναφερομένης ὁμῶς ἐνταῦθα ἐκ σεβασμοῦ ποσοῦ ὑποστηρίξις ὑπὸ τοῦ κ. Παύλου Γ. Σπανδάγου πρωτοδίκου Ζυκόνθου τονώνει τὸ ἔργον τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ μᾶς παρακινεῖ εἰς τι καλύτερον καὶ τελειότερον. Ἀπευθύνοντες εἰλικριεῖς εὐχαριστίας πρὸς τὸν εὐγενῆ τοῦ περιοδικοῦ μας χρηρηγὸν προσθέτομεν ὅτι προσπαθοῦμεν καὶ πιστεύομεν σὺν τῷ χρόνῳ νὰ παρουσιάσωμεν τὸ περιοδικὸν μας ἄρτιον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀφοῦ τοιαύτης ὑποστηρίξεως τυγχάνομεν

Ἡ Διεύθυνσις «Μαθ. Ἠχοῦς»

ΕΥΧΑΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ

Πᾶς ἄνθρωπος ἐπιθυμῶν τὴν αὐριανὴν κοινωνίαν ὑγιωνίδεων θὰ ἐπιδοκιμάσῃ ἀναντιρρήτως τὴν ἐν Πειραιεῖ ἐνωσιν καλῶν καὶ προοδευτικῶν παίδων τὴν δικαίως κληθεῖσαν «Χρυσὴ Ἀλυσίς». Κρίκοι τῆς ἀλύσεως ταύτης εἶναι παῖδες εὐγενεῖς καὶ προοδευτικοὶ καὶ συνδέουν αὐτοὺς χριστιανικαὶ καὶ πατριωτικαὶ ἰδέαι. Ὁ Χριστιανικοπατριωτικὸς σκοπὸς τῆς ἐνώσεως ταύτης στηρίζεται εἰς πάντας οἷτινες δύνανται νὰ ἐξυπηροετήσουν τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς. Τὰ

ὀλίγα ταῦτα καὶ ἐν προλόγῳ ἐγράψαμεν ἐπιφυλασσόμενοι ὅπως ἄλλοτε τῆς ὀργανώσεως ταύτης δώσωμεν πληρεστέραν γνῶσιν καὶ δημοσιεύομεν μέρος ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ὑπεύθυνον Συντάκτην μας ὅστις πρότερον εἶχε γράψῃ πρὸς τὴν ὀργανώσιν ταύτην συγκαίρων ἐξ ὀνόμοτός τοῦ περιοδικοῦ μας τὸ ἔργον τῆς.

Τὸ μέρος τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἐκλεκτοῦ μέλους καὶ μαθητοῦ τοῦ Γυμνασίου τοῦ Σκέκου Δημητρίου καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου Ρεθύμνης.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 1930

Ἀγαπητὴ συνάδελφε

Ἡ ἐπιστολὴ ἡ σὰς, τὴν ὁποίαν ἔλαβα πρὸ ἡμερῶν, με ἐγέμισε χαρὰν καὶ συγκίνησιν. Δὲν ἐπερίμενα ποτὲ, διὰ τὴν «Μαθητικὴ Ἠχώ» διευθύνεται ἀπὸ ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀνεπτυγμένον τόσο πολὺ τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ὁμαδικῆς προόδου. Ἐφантаζόμουν βεβαίως ὅτι εἶχα νὰ κάμω μὲ ἐνεργητικὸς καὶ φιλοπροόδους ἀνθρώπους, ὄχι ὁμῶς, διὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινῆς, μὲ τόσον προοδευμένους καὶ ἀνεπτυγμένους, οἷτινες ἔχουν τόσον σαφῆ ἐπίγνωσιν τῆς ἀποστολῆς των καὶ τοῦ καθήκοντός των. Εἶμαι λοιπὸν εὐτυχῆς, διότι σὰς ἐγνώρισα καὶ διότι κατώρθωσα νὰ ἀποδείξω εἰς μερικοὺς ἀπὸ δῶ, διὰ τῆς ἀλληλογραφίας μας, ὅτι ἔχουν λάθος νὰ νομίζον ὅτι καὶ ἐκεῖ κάτω δὲν ἔχουν ἀρχίσει νὰ κάμουν προσπάθειαν, διὰ νὰ σταματήσουν τὸ κατρακύλισμα τῆς σημερινῆς κοινωνίας, μερικοὶ φιλότιμοι καὶ ἐνεργητικοὶ νέοι. οἷτινες δὲν ἀσχολοῦνται, ὅπως πολλοὶ συνομήλικοι των, εἰς παιδαριώδεις καὶ ταπεινὰ ὑποθέσεις, ἀλλὰ γνωρίζουν καλᾶ τὴν ἀρμόζει νὰ κάνουν καὶ ποῖον ἀριβῶς εἶναι τὸ καθήκον των καὶ ὁ προορισμὸς των εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν.

Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι πρέπει νὰ θεωρεῖτε τοὺς ἑαυτοὺς σὰς εὐτυχεῖς διότι εὐρέθησαν μερικοὶ νέοι, πατριῶταί σὰς οἱ ὁποῖοι σὰς ἐδῶσαν ἓνα καλὸ παράδειγμα, διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ περιοδικοῦ «Μαθητικὴ Ἠχώ» τὸ ὁποῖον ἔχει σκοπὸν νὰ σὰς μορφώσῃ καὶ νὰ σὰς ὑποστηρίξῃ εἰς κάθε

ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

Μετά τὰς πληκτικὰς καὶ μαρτυρικὰς σχεδὸν ἡμέρας διὰ τὸν μαθητὴν τοῦλάχιστον, τῆς τεσσαρακοστῆς, τῆς κατ' ἐξοχὴν ἐποχῆς τῆς μελέτης, ἦλθεν ἐπὶ τέλος ἡ τελευταία ἐβδομὰς αὐτῆς, καθ' ἣν τὰ μαθήματα θὰ διεκόπτοντο διὰ τὴν ἐπαναληφθῶν, κατὰ τὸ εἰωθὸς, τὴν Δευτέραν τοῦ Θωμᾶ.

Ἀνυπόμῳως πρὸ πολλοῦ ἀνεμένομεν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ὅτι, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος, παρεδιδόμεθα εἰς ἀκόπους ὄνειροπολήσεις αἰτινες περιετρέφεοντο περὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ, ἐπιπρότερον οὕτως ἐπανειλημμένως τὰς ἐπιπλήξεις τῶν καθηγητῶν μας.

Ἐσυλλογίζομεθα τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν θὰ εἴχομεν τότε, τὴν ἀμεριμνησίαν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν ὁποίαν θὰ εὐρίσκομεν, κατόπιν τούτων συνεχῶν κόπων καὶ βασάνων.

Ἐσχεπτόμεθα ὅτι θὰ εἴχομεν ἐξησφαλισμένον τὸν περιπάτον μας, τὸν ὕπνον μας ὅστις θὰ διαρκεῖ τότε τοῦλάχιστον μέχρι μεσημβρίας, τὰ παιγνίδια μας, τὴν εὐτυχίαν μας τέλος πάντων.

εὐγενικὴν σὰς προσπάθειαν. Οἱ ἰδρυταὶ τοῦ παρ' ὅλας τὰς δυσκολίας ποῦ συνήντησαν ἀκόμη, συνεχίζουσι νὰ συναντοῦν ἀκόμη, συνεχίζουσι μὲ ζέσιν τὸ ἔργον τῶν τιποτε δὲν τοὺς ἔκαμε νὰ ἀπογοητευθῶσι καὶ νὰ ἀφῆσον ἡμιτελεῖς τὸ ἔργον τῶν, διότι βαθεῖα μέσα στὴν ψυχὴ τοὺς ἔχει ριζώσει ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ ἐλπίδα τῆς καλυτέρας αὐτοῦ. Μὴ λησμονεῖτε ὅμως ὅτι εἶναι ἄνθρωποι, οἵτινες ἔχουσι ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεώς σα καὶ τῆς συνεργασίας σα, διότι ἐὰν σεῖς δείξετε ἀδιαφορίαν δι' αὐτοὺς τότε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ ζῆλος τῶν θὰ καταπέση καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἀδυναμίας, ἡ προσπάθειά τοὺς θὰ χαθῆ καὶ αἱ ἐλπίδες τὰς ὁποίας ἐστήριζον ἐπ' αὐτῆς θὰ καταστραφοῦν. Ὑποστηρίξατέ τοὺς λοιπὸν καὶ δείξατε εἰς ὅλους ὅτι ἡ Ρεθυμνικὴ καὶ γενικῶς ἡ Κρητικὴ νεολαία ξέρει νὰ ἐκτιμᾷ κάθε προσπάθειαν, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὸ καλὸν καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς.

Μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης
ὁ πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν σας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΚΕΚΟΣ

Αἱ ἐλπίδες μας ὅμως αὐταὶ δὲν ἐμελλον νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἐκαστος καθηγητῆς κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦ μαθήματος, μᾶς ἐγκατέλειπε μετὰ τὴν εὐχὴν νὰ διέλθωμεν καλὰς ἑορτὰς καὶ τὴν ἀπειλὴν διαγωνισματοῦ τινος μετὰ τὴν ἐπαναληψὴν τῶν μαθημάτων, πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἠνάγκαζε νὰ μελετῶμεν κατὰ τὰς ἑορτὰς. Τὶ σκληρὰ εἰρωνεῖα! Πῶς δύνασαι, βρε' ἀδελφέ, νὰ διέλθῃς καλὰς ἑορτὰς, ἀφοῦ ἡ παρ' ἐπιθυμίαν γειννάσις μετὰ τῶν βιβλίων σου, ἀποκλείει πᾶσαν εὐτυχίαν;

Ἄλλ' ἀντιλογίαι δὲν ἐχώρουσι. Παρεδέχθημεν ἀσυζητητῆ τὰς ἀξιώσεις αὐτὰς παρηγορημένοι μὲ τὸ ὅτι εἰς τὴν διάθεσίν μας εἴχομεν δύο ἐβδομάδας. Καὶ ἡ ἐλπίς μας ὅμως αὕτη ἐμελλε νὰ σβεσθῆ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν, ὁ πανταγοῦ παρῶν, ὁ κ. παιδονόμος, εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς τάξεως καὶ μᾶς ἀνέγνωσε διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου καθ' ἣν τὰ μαθήματα θὰ ἐπανελαμβάνοντο μίαν ἐβδομάδα ἐνωρίτερον τοῦ κανονικοῦ, δηλαδὴ αἱ διακοπαὶ θὰ διήρουν ὀκτὼ μόνον ἡμέρας. Προσετέθη δὲ εἰς τὴν ἀπειλὴν προσεχοῦς διαγωνισματοῦ καὶ ἡ ἀπειλὴ αὐστηρᾶς τιμωρίας ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐτίμων τὸ Γυμνάσιόν μας διὰ τῆς «ἀνεῦ ἀποχωρήτου λόγου»... ἀπουσίας τῶν.

Πᾶσα σχεδιαζομένη λοιπὸν ἀπεργία θ' ἀπετύγχανε διὰ τὸν φόβον τῆς τιμωρίας. Δὲν ἠδυνάμεθα ἢ νὰ ἐνδώσωμεν καὶ εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. Τὶ ἄλλο θὰ ἐπράττομεν;

Μετὰ τὴν λῆξιν ὅμως τοῦ μαθήματος ἡ δυσσάρεσκέα μας ἐξεδηλώθη κατὰ τὸν ὀλίγον παράδοξον

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τοὺς μαθητὰς χαρακτηρίζει πρακτικότης ἐφαρμογῆς οἰουδήποτε σχεδίου ὅπως καὶ τὴν Γραμματικὴν τοῦ Κυρίου.

Ἐν ἀγανακτήσει ὅθεν (δικαίᾳ ἢ μὴ ἄς κρίνωσιν οἱ ἄλλοι) διατελοῦντες, ἠρξίσαμεν ν' ἀνατρέπωμεν τὰ θρανία, τὸν πίνακα, τὴν ἔδραν καὶ πᾶν ἂν εὐρίσκομεν ἐντὸς τῆς αἰθούσης πρὸς ζημίαν τοῦ ἐπιστάτου μας, τοῦ καλοῦ μας Μπαντελιοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ ὑπερβελικὴ μας εὐγένεια θὰ ὑποχρεώσῃ ν' ἀφιερῶσιν μίαν τοῦλάχιστον ἡμέραν ἵνα ἐπαναφέρῃ εἰς τάξιν... τὰ ἐν τῇ τάξει.

Μαν. Μανούσακας
Τάξις Δα

Ἐπιστολαὶ — Ἐρβᾶσματα

Βασίλειον Ἴων. Σπανδάγον

Ρεθυμιον

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΟΜΛΑΩΝ ΒΟΛΕΪ ΜΠΟΛ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς προπαραελθούσης Κυριακῆς 13 Ἀπριλίου συνηγήθη εἰς ἀγῶνα βόλεϋ μπόλ τὸ τμήμα τοῦ Ἀθλητ. Ὁμίλου Ἀχιλλέως τῆς πόλεώς μας μετὰ τῆς Γυμνασιακῆς ομάδος τῆς Στ' β' τάξεως.

Ὁ ἀγὼν, διεξαχθεὶς ὑπὸ εὐνοϊκᾶς καιρικᾶς συνθήκας, ἐσημείωσεν ἀρκετὴν σύρρογν ἐκλεκτοῦ κόσμου τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας, ὑπῆρξε δὲ ἀπαρχὴ μᾶς νέας διὰ τὴν πόλιν μας καινοτομίας διότι πρώτην φοράν ἔλαβον χώραν ἐν τῇ πόλει μας τοιοῦτου εἶδους ἐπίσημοι ἀγῶνες.

Κατ' ἀρχὰς οἱ ἀθληταὶ παρήλασαν πρὸ τοῦ πλήθους χειροκροτούμενοι καὶ κατόπιν ἔλαβον θέσιν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Γυμνασιάρχης Ῥεθύμνης λαβὼν τὸν λόγον καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς εὐσώμου ἀθλητὰς διὰ συντόμων ἀλλὰ περιεκτικῶν λόγων τὴν ἰδέαν τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ ἐξῆρε καὶ ἐπήνεσε καταλλῆξας μὲ τὴν πατρικὴν εὐχὴν: «Αἰὲν ἀριστεύειν, ἀμείνους σ' ἔμμεναι ἄλλων».

Τοὺς λόγους τοῦ κ. Γυμνασιάρχου ἐκάλυψαν ζωνηρά χειροκροτήματα καὶ μετὰ ταῦτα αἱ ὀμάδες ἔλαβον τὴν κατάλληλον θέσιν.

Παρά τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς τῶν παικτῶν τοῦ Ἀχιλλέως, ἡ ὀμάς τοῦ Γυμνασίου κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ νικήτρια διὰ βαθμῶν 21 ἔναντι 15 κατὰ τὸ πρῶτον ἡμιχρόνιον καὶ 21 ἔναντι 14 κατὰ τὸ δεύτερον.

Ὁ Ἀχιλλεὺς κατήλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ τὴν ἐξῆς σύνθεσιν: Ζέρβας, Μερσινιάς (κεντρικός), Κρίτσος, Φραγγιεδάκις, Κούνουπας (κεντρ. ὀπισθοφύλαξ) καὶ Πελτέκης.

Ἡ ὀμάς δὲ τοῦ Γυμνασίου ἀποτελεῖτο ἐκ τῶν μαθητῶν Ἀνδρεαδάκι, Βουρλάκι (κεντρικὸς), Περράκι, Ἀρχοντάκι, Ἀνδρουλιδάκι (κεντρ. ὀπισθοφύλακος) καὶ Παπαθασιλείου.

Ἐκ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως διεκρίθησαν ὁ ἀρχηγὸς κ. Μερσινιάς καὶ οἱ ἄκροι ἐκ τῶν ὀπισθοφυλάκων Πελτέκης καὶ Φραγγιεδάκις. Ἀναμφιδόλως ἂν ὅλοι οἱ παῖκται δὲν ἔπαιζον μὲ ἀτομικισμὸν καὶ νευρικότητά τινα θὰ κατώρθωγον καλύτερόν τι καὶ θὰ διεξεδίκουν τὴν νίκην πλέον ἐπιμόνως.

Ἐκ τῆς Γυμνασιακῆς δὲ ομάδος διεκρίθησαν ὁ Βουρλάκις καὶ Ἀνδρεαδάκις.

Καὶ οἱ λοιποὶ ἔπαιξαν καλὰ ἢ συνοχῇ δὲ ὁμοῦ τῆς ὀμάδος αὐτῆς τῆς ἔδωκε τὴν νίκην.

Γενικῶς ὁ ἀγὼν ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν καὶ πάντες οἱ θεαταὶ ἀπεκόμισαν ἱκανοποιητικὰς ἐντυπώσεις.

Ἰδιαιτέρως τὸ περιοδικὸν μας συγχαίρει τοὺς

διοργανώσαντας τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς καὶ τοὺς συμπαθεῖς ἀθλητὰς τοὺς ἐναμίλλως διεκδικήσαντας τὴν νίκην.

ΡΩΜΑΝΤΖΟ

ΜΙΑ ΝΥΚΤΑ

Ἦταν Ἀύγουστος. Ἡμέρα τοῦ καλοκαιριοῦ γεμάτη γοητεία καὶ ποίηση. Ὁ ἥλιος ἔριχνε σπάταλα τὸ φῶς του εἰς τὶς πλαγιὰς τοῦ βουνοῦ χρυσιζοντας τὰ θυμάρια, καὶ τὰ μικρὰ, μικροῦτσι κα βραχάκια. Ὁ οὐρανὸς ἦταν ἑάστερος κι' ἂν σὲ καμιὰ μεριά κοιμόταν κανένα συννεφάκι σὰν μακροκύκλωνο σγουρὸ μαλλί, διαλυτόταν κατόπιν ὀλότελα. Καὶ σὰν ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ κατεβαίνη πρὸς τὴ δὴση ἐξεκινήσαμε κατὰ τὸ σούρουπο γιὰ ἓνα βραδυνὸ περίπατο. Ἡ σελήνη αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἄρχισε νὰ πετιέται ἀπὸ τὸν ὀπέναντι λόφον, καὶ σὰν θεϊκὸ καντήλι ἄπλωσε ὀλόγυρα ἓνα κροκοβαφῆ πέπλο. Πηναίναμε σιωπηλοὶ τὸ βουβὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ, ποῦ λὲς καὶ συμεριζόταν κι' αὐτὸ τὴ σιωπῇ μας, κι' ὄλο ζυγώναμε τοὺς ἴσκιους ποῦ ἔριχνε τὸ φεγγάρι. Τὰ νυχτοπούλια περνοῦσαν αοβισμένα, ἐνῶ εἰς τὸ διάβα των ἄφιναν κάτι ἀπαισία ἀνατριχιαστικὰ οὐρλίσματα.

Κάποτε ἀκουόταν ἡ γλυκεῖα φλογέρα τοῦ βοσκοῦ, ποῦ ἴσως αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰ ἔψαλλε τὰ πάθη τῆς φτωχικῆς καρδιᾶς του, καὶ ἡ ἀπαισία φωνὴ τοῦ κούκου. Τὰ θυμάρια λυγίζονταν ἀπὸ τὸ σιγανὸ ὄνειροπόλο ἀεράκι μὲ τὸ παιχιδιάρικο ἀργοσάλεμά των. Ὁ ἦχος τοῦ ἀεριοῦ διαλυόταν σὲ πολλὰς ἄλλες φωνὰς, ποῦ ἔτσι καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ κοντὰ μας, νόμιζες πὼς εἶνε ἐψύχισμα χίλιων τρυφερῶν ὑπάρξεων. Τὰ οὐρλιᾶσματα τοῦ νυκτοφύλακα ἀνακατονόνταν μὲ τὸ φλοῖσβο τοῦ ραικιοῦ, κι' ἀφοῦ ἔφθαναν εἰς τὴ θάλασσα, διαλυόταν στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα. Κι' ἔτσι νερκομένος ποδ ἤμου ἄρχισα νὰ μονολογῶ. «Ὁ γλυκεῖά μου φτωχικὴ καρδιά, γιατίνὰ μὴν μένης πάντα ἐδῶ, γιατί νὰ μὴν ἀπολαμβάνης πάντα τὴ φύση; Πόσες καρδιὰς μαγεύονται καὶ γίνονται ἀνάλαφρες σὰν λούπουλο, ἐνῶ συγχρόνως πηδοῦν πάνω σὲ αὐλοὺς κόσμους, μέσα σὲ βασιλικά φαντασμαγορικὰ παλατάκια! Ἀκόμη κι' οἱ βράχοι μαγεύονται ἀρχίζοντας μερικὰς κουβεντοῦλες μὲ τὰ θυμάρια.

Μὰ ὅταν πεῖα ἡ νύχτα προχώρησε, καὶ τὸ κρῦσ ἐγίνε δυνατότερο, ἀκόμη καὶ οἱ βράχοι καὶ τὰ δένδρα κρῦωναν, καὶ ἔπαινον τὶς λεπτούτικες κουβεντοῦλες των. Σὲ λίγο κι' ἡ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ ἔπαιζε, ποῦ λὲς ὅτι κι' αὐτὴ κρῦωνε,

καὶ μόνον τὸ νανούρισμα τῆς φύσης ἀκούσαν. Οἱ ἴσκιοι τοῦ φεγγαριοῦ γινόντουσαν ὀλοένα ξατονισμένοι, καὶ ὄλο ἔσβυναν, κ' ὄλο ἔφευγαν ποῦ λές καὶ τοὺς κυνηγοῦσε κανένας.

Τὸ μυστήριο ἀπλώνεται τῶρε ὀλόγουρα στὴ φύση. Καὶ τὸ μυστήριο γίνεται χάδι, ὄνειρο, μεθύσι. Κι' ἔτσι μαζί με τὸ τραγοῦδι τῆς κουκουβάγιας, ποῦ ἴσως καὶ ἔκλαιγε τὴ μοῖρὰ τῆς, γυρίζαμε πάλι πίσω ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ βουβὸ μονοπότι.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γυμνάσιον Χανίων

ΓΕΩΡΓΙΚΑ

Διάφοροι τρόποι ἐμβολιασμοῦ

— — —
συνέχεια

Οἱ διάφοροι τρόποι τοῦ ἐμβολιασμοῦ, διαροῦνται εἰς 2 τάξεις. α) Εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων τὸ ἐμβόλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀλίγων φλούδων με ἓνα ἢ καὶ περισσότερα ἡμάρτια ἐπάνω, καὶ αἱ ὁποῖοι λέγονται με ἓνα ὄνομα **ἐνοφθαλμισμοὶ**. καὶ β) εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων τὸ ἐμβόλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρὸν κλαδί με ἓνα ἢ καὶ περισσότερα ἡμάρτια, καὶ αἱ ὁποῖοι λέγονται **ἐγκεντρισμοὶ**.

ΑΙ ΕΝΟΦΘΑΛΜΙΣΜΟΙ

Οἱ ἐμβολιασμοὶ οὔτοι συνίστανται εἰς τὸ νὰ ἀνασηκῶνται ἢ νὰ ἀφαιρῶνται εἰς ἓν σημεῖον, ὀλίγων τῶν φλούδων τοῦ δένδρου τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ ἐμβολιάσωμεν, καὶ εἰς τὸ νὰ τοποθετῶμεν εἰς τὴν πληγὴν αὐτὴν ἓνα ἄλλο τεμάχιον φλούδας ἴσου μεγέθους με ἓνα ἢ καὶ δυὸ ἡμάρτια ἐπάνω.

Οἱ κυριώτεροι τρόποι ἐνοφθαλμισμοῦ εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Ἐνοφθαλμισμὸς ὁ συνήθης ἢ **θυρεωειδής**. Ὁ ἐμβολιασμὸς οὔτος εἶναι ὁ εὐκολώτερος καὶ ὁ περισσότερον διαδεδομένος ἐπειδὴ ἔχει τὸ πλεονέκτημα, καὶ ἀποτυγχάνων νὰ μὴν προξενῆ καμμίαν ζημίαν εἰς τὸ ἐμβολιασθέν δένδρον, διότι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀφαιρέσωμεν τὴν κεφαλὴν τοῦ δένδρου προτοῦ βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Διὰ τοῦτο εἶναι ὁ μᾶλλον συνιστάμενος τρόπος διὰ τοὺς προτοπειροὺς δενδροκόμους. Ὁ ἐμβολιασμὸς οὔτος γίνεται κατὰ τὴν ἐποχὴν τὴν ὁποίαν ἡ φλούδα ξεκολλᾷ εὐκόλως ἀπὸ τὸν κλάδον τοῦ δένδρου καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι ἡ ἀπὸ Μαΐου μέχρι Σεπτεμβρίου ἐποχὴ. Τὰ ἐμβόλια τὰ ἐκλεγόμενα τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ ἐμβολιασμοῦ πρέπει νὰ προσέχωμεν πολὺ νὰ μὴν εἶναι τρυφερά

ἀλλὰ ἀποξηλωμένα. Ὁ τοιοῦτος ἐμβολιασμὸς γίνεται ὡς ἑξῆς: Εἰς τὸ ὕψος τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ ἐμβολιάσωμεν τὸ δένδρον, ἐκλέγομεν ἓν σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ φλούδα νὰ εἶναι λεπτὴ καὶ καθαρὰ.

ἀκολουθεῖ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΨΥΛΛΟΣ ΚΑΙ Η ΜΥΓΙΑ

Κάποτε εἰς ψύλλος καὶ μιὰ μυγία ἀνταμώθηκαν. Ὁ ψύλλος ἔρχετο ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ ἡ μυγία ἀπὸ τὴν πόλιν. Ὁ ψύλλος ἐκύτταξε τὴν μυγία καὶ δὲν τὴν γνώρισε, τόσο πολὺ ἦταν ἀδύνατη, με τὴν κοιλιά πατημένη καὶ μακρυὰ-μακρυὰ πόδια. Καὶ ἡ μυγία ἐξαφνίστηκε ἀπὸ τὴν ὄψιν τοῦ ψύλλου ποῦ ἦταν στεγνωμένος καὶ καμπούρης.

— Καλημέρα, τῆς λέει ὁ ψύλλος, ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

— ἔρχομαι ἀπὸ τὴν πολιτεία, ἀποκρίνεται ἡ μυγία.

— Καὶ πῶς ἀδυνατίσες ἔτσι;

— Δὲν καλοπερνῶ κανεὶς ἐκεῖ.

— Καὶ γιατί;

— Ὁ κόσμος εἶναι πολὺ παστρικός· μπαίνεις σ' ἓνα ἀρχοντόσπιτο καὶ λές μέσα σου: ἐδῶ θὰ περᾶσω ζωὴ πολὺ ὠραία. Μὰ τί τὰ θές! ἄμα ἀποφάνε τ' ἀφεντικά, ἔρχονται δυὸ δοῦλοι, σοῦ τὰ παίρνουν ὄλα, καὶ παστρεῖουν καλὰ καλὰ τὸ τραπέζι. Ἄλλη φορὰ μπαίνεις σ' ἓνα φτωχόσπιτο, ἀλλ' ἐκεῖνο δὲν ἔχει καλὰ καλὰ οὔτε τί νὰ φάγῃ μὰ εἶναι καὶ αὐτὸς παστρικός, τὸ κάθε τι εἶναι καλοπλυμένο εἰς τὸ σπιτικό του. Ἔτσι καὶ ἐγὼ τὸ πήρα ἀπόφασι νὰ φύγω ἀπ' τὴν πολιτεία νὰ πάω πάλι εἰς τὸ χωριὸ ἐκεῖ κι' ἂν δὲν ἔχη κανεὶς πολλῶν λογίων φαῖ, κάτι θαύρη διότι δὲν εἶναι καὶ πολὺ μεγάλη πάστρα. Αἱ, καὶ σὺ, μπάρμπα πῶς τὰ περνοῦσες ἐκεῖ;

— ὦ!!, ἀποκρίθηκε ὁ ψύλλος δὲν εἶναι καλύτερα στὸ χωριὸ ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι κοιμοῦνται λίγο κι' ἀδυνατίζουν· πηδᾶς ἐδῶ, πηδᾶς ἐκεῖ, ὄλο ἀπάνω σὲ κόκκαλα καὶ δὲν βρίσκεις τί νὰ φᾶς. Κι' ἂν τύχη νὰ τοιμπήσης τίποτε καμμιὰ φορὰ σηκώνονται ἀμέσως οἱ ἄνθρωποι καὶ πᾶν νὰ ξεφυκτίσουν ἔξω ἀτὰ χωράφια. Ἔτσι κι' ἐγὼ πάω στὴν πολιτεία νὰ μὴν μπορεῖ νὰ ταῦρω καλύτερα ἐκεῖ.

— Πήγαινε, πήγαινε, μπάρμπα· ἀλήθεια ἐκεῖ εἶναι γιὰ σένα· θαύρης ἄνθρώπου· καλοθερμιμένος, ποῦ κοιμοῦνται ὡς τὸ μεσημέρι. Εἶδα μιὰ μέρα ἓνα ψυλλο καὶ εἶχε τόσο χορτάσει ποῦ μόλις μποροῦσε νὰ σεισθῆ. ὦρα καλὴ σου τὸ λοιπόν! ἐκεῖ θὰ κάνω ἐγὼ τὴν τύχη μου. Πῶς νὰ

ΚΡΙΤΙΚΗ

Τάκην Βαρούχαν. Ἐνταῦθα. Ἡ «Δύσις σὶν Κουμπέ» καλὸν καὶ δημοσιεύεται.

Ἐρμαν. Μπραουδάκιν. Τὸ ἔργον σας ἐνεκρίθη καὶ δημοσιεύεται μετὰ τὴν σειρὰν τοῦ.

Στυλ. Ἐρ. Ζουρπάκιν. Καὶ τὸ ἴδιόν σας, ἀλλὰ τοὺς καλοὺς σας λόγους εὐχαριστοῦμεν.

Εὐαν Μάρος. Τὸ «Παρ' ὀλίγον ἀθάνατοι» δὲν δημοσιεύεται δι' εὐνοήτους λόγους. Αἱ ἐξηγήσεις περιτταὶ διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνωμεν ὅσα πλέον ἢ ἅπαξ ἐτονίσαμεν.

Δάφνην II. Τὸ δοκίμιόν σας «Υποδοχὴ καὶ ἀποχαιρετισμὸς» δημοσιεύσιμον.

Γ. Κουταλάν. Ἡ «Σταφυλομαχία» μετὰ τινα διόρθωσιν δημοσιεύεται. Περιμένετε τὴν σειρὰν σας.

Νικόλαον Κάμαρᾶτον. Νεάπολιν.

Ἡ «Ἰχνογνωσία» δημοσιεύσιμον. Ἡ «Πρωταπριλιά» θὰ ἐδημοσιεύετο ἂν ἦτο ἐπίκαιρον. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν συνεργασίαν σας καὶ περιμένομεν καὶ ἄλλα σας ἔργα.

Ἄντ. Λογαριαστάκιν Νεάπολιν. Ὅλα σας τὰ δοκίμια ἐνεκρίθησαν. Ὅσα δὲν ἐδημοσιεύθησαν θὰ δημοσιεῦθωσιν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν.

Γιάννην Σπαντιδάκιν, Ε. II. Κκαλατζαντωνάκιν. Χανιά. Τὰ ἔργα σας δόκιμα καὶ δημοσιεύονται μετὰ τὴν σειρὰν των. Ἐχομεν λάβει ἀπὸ τὴν πόλιν σας καὶ ἄλλην συνεργασίαν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μᾶς χαροποιεῖ. Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ συνδεθῶμεν διὰ στενωτέρων δεσμῶν.

μὴν καλοπεράσω σὲ τόπο ποῦ εἶναι τόσο ὑπναράδες; Καὶ ὁ φύλλος ἐπήδησε κατὰ τὴν πολιτεία καὶ ἡ μυῖγα ἐπέταξε κατὰ τὸ χωριό.

Στυλ. Ε. Ζουρπάκιν Ε α'.

Ο ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

Σὰν νὰ μὴν εἶναι ἄνθρωπος αὐτὸς καὶ τίποτε δὲν τὸν πληγώνει πρέπει πάντα, μὰ πάντα νὰ γελᾷ γιατί ὁ κόσμος τὰ πληρώνει.

—ο—

Στὸ ταίρκο, εἴτε δυσάρεστος βροθῆ εἴτε ὁ συνάδελφος τοῦ τὸν μαλώνει πρέπει πάντα μὰ πάντα νὰ γελᾷ γιατί ὁ κόσμος τὰ πληρώνει.

—ο—

Ἀκόμη καὶ τὴν ὥρα ποῦ πεθαίνει ὁ κόσμος τὸν ζητάει στὴ σκηνῆ γιὰ νὰ γελᾷ καὶ νὰ κἀνῃ λίγο κέφι μετὰ τοῦ παλιάτσου τὴν πληγωμένη τὴν ψυχῆ.

Πειραιεύς. Α. Σ.

Ἐπειδὴ λαμβάνομεν πληθώραν ἐπιστολῶν καὶ δοκιμίων καὶ δὲν προφθάνομεν ν' ἀπαντῶμεν εἰς ὅλους, ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν ἀγαπητῶν συναδέλφων διὰ τὰς τυχόν καθυστερήσεις μας. Ἄς ἀναμένωσι τὴν σειρὰν των.

ΑΣΤΕΙΑ

Διδάσκαλος. Διατὶ Γιάννη κάμνεις μορφομοὺς τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος;

Μαθητῆς. Ἄχ κύριε οἱ ψῦλοι παίζουσι σκλαβιά εἰς τὴν ράχην μου.

Ὁ πελάτης. Ἄ, κύριε τὸ γάλα σου σήμερον εἶνε ἀραιὸν ἐπομένως ἔχει νερόν.

Μὰ τότε πταίει ὁ υπάλληλος ποῦ δὲν ἔβαλλε ἀρκετὸ ἀλεύρι.

Ἀντώνιε, γνωρίζεις διατὶ τὸν χειμῶνα κάμνει κρύο;

Διὰ νὰ μὴ ἰδρῶνωμεν κύριε.

Κώστα, ἤξεύρεις διατὶ τὰ ἀτμόπλοια πλέουσι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης;

Διὰ νὰ μὴ βουλιάζουσι μπαμπάκα μου.

Νίκο ἤξεύρεις διατὶ τρέχουσι τὰ δένδρα ὅταν εἴμεθα εἰς τὸ αὐτοκίνητον;

Διότι φοβοῦνται μὴ τὰ πατήση ὁ σωφῆρ.